

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto lir 40.
Na naročila brez do
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 61

V Gorici, v sredo 10. avgusta 1927

Leto X.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
ža«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici. Ri-
va Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
(prej Scuole).
Telef. int. št. 308.

Suša.

Če preromaš v zadnjih dneh našo deželo križema, boš slišal največ pogovorov, ki se sučejo okrog vročine in okrog njene še bolj nevšečne spremljevalke suše. Ni čuda, saj grozi suša, ki je stisnila zlasti južni del naše domačije, zažgati doberšen del truda in znoja našega kmečkega ljudstva. S pobožno prošnjo na ustnah in trepetajočim upanjem v srcu se zato ozira naš deželan proti nebu, ki ga sedaj plaši s svojo jasno vedrino ali pa mu od časa do časa vzbuja varljive nade z naglo se zagrinjajočimi oblaki, ki se pa raztope, ne da bi poslali razbeljeni zemlji hladilne moče. »Kaj bo, kaj bo?«, to vprašanje se pridružno plazi po naših domovih in greni življenje tisočim in tisočim naših strpinčenih kmečkih gospodarjev. Toda ne samo deželanu, temveč tudi tržanu in meščanu se guba obraz v resne skrbi. Saj vsi vedo, da če kmet nima denarja, je tudi pri njih reva v hiši. Suša v naravi je tedaj nekaj usodnega, postane lahko celo porazna za gospodarsko življenje celokupnosti.

Suša pa ni usodna za gospodarsko stanje samo v njenem naravnem odnosu do človeške družbe, temveč igra velevažno vlogo tudi v prenešenem pomenu besede. Komaj napravi navaden zemljan prve korake v življenja boje, že naleti na neizprosnega protivnika: na sušo v žepih in denarnicah. Ta suša prečrta zlasti mlademu človeku mnogo zlatih naklepov in ga gnjavi včasih do obupa. Še hujše posledice ima te vrste suša, če se pojavlja v prikritih predalih družinskih očetov in mater. Stiska in beda ji sledita za korakom, prerekanje in sovraštvo sta ji verna drugova in marsikateremu ponesnemu domu je že zvonila mrtvaško pesem. Ako pa zavladava v blagajnah mogočnih gospodov ali če se skotali v

na zaupanju slonečih zavodih in podjetjih, so njeni učinki lahko pogubni za cele skupine in sloje ljudi. Denarna suša ne povzroča tedaj samo sitnih skrbi lahkomišelnim posameznikom in bridkih ur revežem, temveč ugonablja dostikrat cele pokrajine in ograža države.

Še bolj kot odjeki denarne suše so zli sadovi duševne suše.

Ta se javlja zlasti v tem, da človek za svoje notranje življenje, ki je življenje srca in duha, ne rabi ali noče rabiti nobene zdrave hrane. Nujna posledica je, da njegovo duševno življenje zastane, otopi in končno zamre. To samomorilno početje zagrešujejo vsi oni, ki se nič ne brigajo za svojo duševno in srčno izobrazbo. Zadostuje jim, kar so jim s silo vtepli v glavo v šolskih letih, vse drugo jim je deveta briga. Za vse naše prosvetno delo imajo samo porogljiv nasmeh, knjig in časopisov se boje kakor živega ognja, društvenih prostorov in prireditev se ogibljejo kakor vrag križa, vsaka beseda o napredku, omiki in vzgoji značaja jim je neprijetna, nori plesi in razsipno popivanje so edina njihova dušna paša. Naravno, da postanejo taki ljudje škodljivi zajedavci na zdravem narodovem telesu. In če se številni takih gnilih izrastkov preveč razmnoži, potem grozi nevarnost, da začne narodovo telo hirati in usihati. Skrbimo zato z vso resnostjo in vnemo, da se duševna suša ne razpase med nami. Z zdravim prosvetnim, gospodarskim, nrastevnim in tudi političnim delom preganjamo iz naših vrst duševno sušo: duševno revščino in otopelost in dovajamo narodovemu telesu sočnih sokov srčne in umske kulture. In krepko narodno življenje polno plodnih sadov nam je zagotovljeno.

Kaj se godi po svetu?

V našem listu smo že parkrat kratko omenili pomorsko razorožitveno konferenco, ki se je zadnje tedne vršila v Ženevi. Izražali smo svojo bojazen, da vsled splošnega nezaupanja in bojnega razpoloženja, ki razjedala vse velike narode, konferenca najbrže ne bo rodila nikakega uspeha. Naša bojazen se je uresničila: prejšnji teden je bila konferenca brez končnega uspeha zaključena.

Zakaj je šlo?

V četrtek dne 4. avg. v Ženevi zaključena konferenca za razorožitve, ali prav za prav, za omejitev števila pomorskih vojnihi sil, je bila nekako nadaljevanje posvetovanja, ki se je vršilo že leta 1921. v Washingtonu. Tega posvetovanja so se udeležile tri največje pomorske velevlasti: Amerika, Anglija in Japonska. Dosegel se je bil ključ 5 : 5 : 3, po katerem je bila spoznamo določena gradba velikih bojnih ladij za dobo desetih let. S tem ključem, katerega je treba tako razumeti, da smeta Anglija in Amerika zgraditi v istem času vsaka po pet velikih ladij, medtem ko jih sme Japonska zgraditi samo tri, so skušali ustaviti divjo in drago tekmo pri oboroževanju na morju. Kmalu pa se je izkazalo, da se je tekmovalje samo premaknilo od velikih ladij na manjše edince. Angleški admirali so namreč

izrabili okolščino, da v Washingtonu ni bila sprejeta nikaka določba glede manjših ladij, zlasti ne glede malih križark in so skušali s pomnožitvijo brodovja križark zboljšati določeno ravnotežje v svoj prilog. Tudi Japonci so se žurili z zgradbo križark ter so hoteli prehiteti Amerikance. Zato se je odločila ameriška vlada sklicati novo pomorsko razorožitveno konferenco, na kateri naj bi se določil skupen ključ tudi glede gradbe malih edinic. Na to konferenco sta bile poleg že imenovanih velesil povabljeni tudi Italija in Francija. Zadnji dve državi sta pa vabilo hvaležno odklonile, ker si radi svoje posebne zemljepisne lege nočeta preveč vezati rok. Tako je prišlo do do zopetnega posvetovanja samo treh velevlasti.

Slabi izgledi.

Stališče Italije in Francije, ki se uradno nista hoteli udeležiti posvetovanj in sta poslale v Ženevo le nekake opazovalce, ni nudilo ugodnih izgledov za izid. Vendar pa moramo pomisliti, da bi enoten in trden nastop onih treh velesil, ki so se sešle v Ženevi na konferenco, ne ostal brez vpliva na ostale države. Moč Amerike, Anglije in Japonske je tako silna, da bi svojo voljo, če bi bile edine, tudi lahko narekemale. Toda potek posvetovanj je pokazal, da te enotnosti ni

bilo mogoče doseči. Sedem tednov so se odlični državniki in strokovnjaki trudili, da bi se vsaj pri enem odlomku zapletenega splošnega razorožitvenega vprašanja dosegel vspeh, toda pomujanja so ostala brez plodnih zaključkov. Če še pomislimo, da so bile na konferenci samo tri države, ki so vse — vsaj po besedah — zelo vnete za svetovni mir, potem nas mora ženevski neuspeh res navdati z bojaznijo za bodočnost.

Navidezni vzroki preloma.

Kakor smo zgoraj rekli, je hotela doseči Amerika sporazumni ključ glede gradbe vseh vrst ladij. Predsednik Coolidge je poudaril v svojem uradnem vabilu na konferenco: Žalibog ni bilo mogoče na konferenci v Washingtonu pred šestimi leti doseči sporazuma, ki bi omejil vojne ladje vseh vrst. Najbolj smo pogrešali sklepov o omejitvi števila malih ladij, križark rušilcev in podmornikov.

Vprašanje teh malih ladij je postalo usodno tudi za konferenco v Ženevi. V veliko presenečenje vse javnosti pa ni povzročila neuspeha napetost, ki obstoji med Anglijo in Japonsko, temveč neenakost nazaranj med Londonom in Washingtonom. Ob koncu se je namreč bil boj samo še radi malih križark. Šlo je za vprašanje, ali naj se določi omejitev tonaže križark po tonaži ali po številu križark. Amerikanci so zahtevali omejitev po številu ton (prostornina), Angleži pa po številu ladij. Sprejem ameriškega predloga pomenja premoč Amerike pri brodovju križark, kajti Amerika rabi lahko ob svojem obrežju velike in težkooborožene križarke, med tem ko potrebuje Anglija radi nepregledne obsežnosti svojih prekomorskih posestev več lahkih križark, s katerimi lahko čuva svoja morska pota. Pri enaki tonaži (prostornini) bi zato zgradila Amerika velike in težke križarke, ki so bolj prikladne za velike pomorske boje, medtem ko bi Anglija morala razdeliti isto tonažo na potrebne male križarke, ki pa za težke boje niso tako sposobne. S tem bi pa bila udarna moč angleškega brodovja zmanjšana.

Radi tega vprašanja in še radi nekih podrobnosti, ki naj bi določale razmerje med velikimi in malimi križarkami, v katere se pa nam ni mogoče spuščati, so se ženevski posredovalci brez uspeha razšli.

Pravi vzroki.

Vsakemu našemu bravcu, ki bo čital to precej utrudljivo razglabljanje, bo gotovo takoj jasno, da je zajec skrit za kakim drugim grmom. Tako dolgotrajna in težavna pogajanja se ne prekinajo radi tako drugovrstnih vprašanj kakor je naznačeno vprašanje križark, ampak morajo tičati vzroki globlje. In tako tudi je! Ljubosumnost in nezaupanje na eni strani, hlepenje po premoči in imperalizem na drugi strani so ovire, ki zabranjujejo velikim državam, da ne pridejo do poštenega sporazuma in resničnega miru. Ko drug drugega obsipavajo z ljubeznivostmi in se cede prijateljstva, pazijo skrbno na proženo roko, če ne tiči v njej nož. Govore velike besede o miru, pri tem se pa boje vojne in se na vse kriptje pripravljajo nanjo.

Ubogi svetovni mir.

Zato je vprašanje svetovnega miru še zelo daleč. Široke ljudske plasti vseh narodov in vseh držav si iskreno žele, da bi že napočil zlati vek srečnega miru. Toda gotovim krogom, katerim je sebičnost bog in premoč cilj, se zdijo te želje smešne in priskutne. Zato polagajo povsod ker le morejo, netivo za prepire in si porogljivo manejo roke, če vidijo, da gredo njihova semena v klasje. Tako vidimo tudi v našem slučaju, da je svetovno, tako imenovano odločujoče časopisje hlastno pograbilo to jabolko spora in skuša na vse mogoče načine še razvneti že itak razdražene duhove. Ameriški in angleški časopisi kar tekmujejo v ščuvanju. Tu in onstran Atlantika se čujejo bojni klici, ki zahtevajo, da je treba vse tekmece pomandrat v tla. Nemški listi pa seveda po svoje pihajo v ta nevarni ogenj in se vesele, ko vidijo, kako so si nekdanji zavezniški v laseh.

Ko človek gleda v ta divji metež razpaljenih strasti bi skoro obupal nad človeštvom, če bi ne videl v ozadju spačenih obrazov prikritih dirigentov.

Okno v svet.

Polom Radičeve stranke v Prekmurju.

Okrajni odbor Radičeve stranke v Prekmurju je sklenil z zastopniki socialno-demokratske stranke dogovor, na podlagi katerega prestopi s 17 krajevnimi organizacijami v socialno demokracijo. Postavili so tudi že skupno kandidatno listo. Poročilo o tem dogodku je vzbudilo povsod veliko začudenje, ker znači popoln polom Radičeve politike v Sloveniji, kajti Prekmurje je bila njegova najmočnejša postojanka.

»Anschluss.«

»Anschluss« pomeni priklonitev. V mednarodni politiki pa ta beseda znači spojitve Avstrije z Nemčijo. Zadnji dunajski nemiri so dali nekaterim avstrijskim politikom povod za novo otvoritev razprave o priklonitvi Avstrije k Nemčiji. Pri zadete sosedne države, posebno pa Češkoslovaška po svojem zunanjem ministru Benešu, so izjavile, da priklonitve ne morejo dovoliti. Tudi naš prvi minister Mussolini se je odločno izjavil proti in poudaril, da je brezpogojno treba spoštovati mirovne pogodbe.

Anglija in Rusija.

Čičerin je zadnje dni sprejel inozemske časnikarje in jim namignil, da utegne priti do vzpostavitve diplomatskih odnosov med Rusijo in Anglijo. Tudi Chamberlain menja da ni preveč nasproten taki ideji.

Albansko-jugoslovanski spor zaključen.

Albanska vlada je imenovala svojega diplomatskega zastopnika v Beogradu. Novi poslanik Tahir Stila je že odpotoval na svoje mesto. Tudi jugoslovanski opravnik poslov bo v najkrajšem času dospel v Tirano. S tem je spor, ki je povzročil toliko razburjenja, končno veljavno zaključen.

Coolidge ne kandidira.

Dosedanji predsednik ameriških Združenih držav je izjavil, da pri prihodnjih volitvah l. 1928. ne bo več kandidiral. Vest je vzbudila precej pozornosti, ker se je z gotovostjo računalo na njegovo kandidaturo.

Mellon v Dalmaciji.

Finančni minister Združenih držav severne Amerike Mellon je prispel na svoji jahti v Dubrovnik,

kjer bo ostal par dni, nakar se bo podal v Split. Kakšni nagibi so spravi odličnega državnika na pot, se ne ve.

Léon Daudet v Belgiji.

Voditelj francoskih monarhistov Léon Daudet, ki je bil na tako čudovit način oproščen iz ječe, se je te dni pojavil v Belgiji. Daudet je šel preko francoske meje z avtomobilom, dasi je meja strogo zastražena.

Delavnost občinskih stražnikov.

Goriški občinski stražniki so v mesecu juliju opazili in kaznovali 266 prestopkov policijskih predpisov.

Velike Dutovlje.

Občine Dutovlje, Kopriva in Skopo so na podlagi kr. odloka združene v eno samo občino, ki se imenuje občina Dutovlje.

Romunski zunanji minister bo obiskal Mussolinija?

Romunski zunanji minister Titulescu je v pondeljek odpotoval proti Parizu in Londonu, kjer bo nadaljeval pogajanja za veliko posojilo. Verjetno je, da se bo v teku svojega potovanja po inozemstvu sestal tudi z Mussolinijem.

Cerkveni zbor protestantovskih veroizpovedi.

V Losani (Lauzanne) v Švici se je 5. avgusta otvoril cerkveni zbor protestantovskih veroizpovedi. 500 delegatov zastopa 90 različnih cerkva.

Dunajska mestna straža.

Dunajski župan Seitz je razpustil mestno varnostno stražo, ki je bila ustanovljena ob priliki juljskih izgrediv. Radi te straže so bili v dunajskem občinskem svetu veliki nemiri. Sedaj pa je posegla vmes mednarodna razorožitvena komisija, ki je rekla, da obstoj te straže ni v skladu z mirovnimi pogoji.

Tujski promet v Dalmaciji.

Letos je obiskalo jugoslovansko Primorje, zlasti še Dalmacijo, zelo veliko tujcev. Samo v Splitu je bilo v prvi polovici tekočega leta nad 15 tisoč tujcev, ki so vsi ostali v mestu najmanj 7 dni. Oni, ki so obiskali Split samo mimogrede, niso všteti. Lepota Dalmacije privablja očividno vedno več tujcev.

Tok časa.

Večina carigradskih zgodovinskih poslopij je že preurejena za vsakdanje potrebe sedanjosti. V kratkem bo pristopen tudi nekdanji harem turških sultanov javnosti. Obširne in razkošne sobane in dvorane, ki so že same na sebi velike umetniške vrednosti, bodo služile za muzej. Kjer so se nekdanje sprehajale in kovarile žene turških velikanstev, bo sedaj radovedni tujec lahko proučeval muslimansko zgodovino in kulturo. Prostori sami bodo pa najzgovornejši govorili o nekdanjem sijaju in moči turškega carstva.

Trdovratni kandidat smrti.

V Mariboru se je te dni neki Cene Kaiser hotel radi prepira z ženo obesiti. Njegova svakinja je pravočasno prerezala vrv. Nato je pil solno kislino. Ko je prišla z rešilne postaje pomoč, se je Kaiser že toliko opomogel, da je zdravniška nahlulil in ga skoro ven vršel.

Iz širokega sveta.**Sacco in Vanzetti.**

Dva italijanska anarhista Sacco in Vanzetti sta bila v maju 1920. v Združenih državah aretirana, ker so ju obdolžili, da sta 15. aprila istega leta napadla in ubila blagajnika in čuvaja neke čevljarke tovarne in uropala 18.500 dolarjev. Porota ju je spoznala za kriva in ju 14. junija 1921. obsodila na smrt. Izvršitev smrtne obsodbe pa se je radi raznih prizivov in prošanj za pomilostitev zavlekla. Za proces se je začel zanimati ves svet. Deževale so prošnje in brzojavke za revizijo procesa. Pomagalo ni nič. 4. avgusta t. l. je guverner države Massachusetts, ki ima edini pravico pomilostiti zločince, odklonil

prošnjo za milost in določil, da se usmrtitev izvrši 11. avgusta. S tem se je ponovno obrnila pozornost na oba anarhista in časopisje vsega sveta se zopet obširno bavi z njuno usodo. Gotovi krogi se s tako vne- mo zavzemajo za oba obsojenca, da so oblastva ponekod podvzela varnostne ukrepe za vzdržanje miru in reda, ker groze srboriteži z demonstracijami, štrajki in atentati.

Atentati v Ameriki.

Nekdo je vrgel v neko cerkvo v Filadelfiji bombo, ki se je z groznim pokom razletela. Isti dan sta počili dve bombi v New-Jorku, na podzemeljski železnici; atentati so zahtevali več človeških življenj. To je najbrž posledica smrtne obsodbe dveh italijanskih anarhistov Sacco in Vanzettija.

Potres na Japonskem.

Iz Tokia javljajo, da je v severovzhodnem delu japonske dežele divjal potres, ki je porušil večje število hiš. Človeških žrtev pa ni bilo. Japonska je pač dežela večnih potresov.

Deveta dežela žejnih Amerikancev.

Deželni zbor kanadske province Ontario je sklenil zakon, ki dovoli prodajo piva. Provinca Ontario leži na meji Združenih držav, kjer je, kot znano, strogo prepovedano prodajanje in uživanje vsakega alkohola. Tisti dan, ko je stopil omenjeni zakon v veljavo, so bili vlaki, ki so vozili iz Združenih držav v Ontario, nabito polni. Vsakdo je bil lahko vesel, ako je dobil vozni listek, taka gneča je bila. In sedaj sedijo stotisoči Amerikancev v tisočih obmejnih kanadskih gostiln in pijejo pivo, o katerem določa zakon, da mora biti štiriodstotno, je pa kvečjemu en odstotno. Toda žejni državljani zvezdne republike verjamejo v bajko o štirih odstotkih in pijejo. Je to najbrž ena onih redkih bajk, v katere Amerikanci verjamejo.

Pivo se sme prodajati samo sedečim gostom. Ako kdo ni dobil stalnega sedeža, poprosi tovariša, da mu toliko časa prepusti prostor, da bo naročil in prejel steklenico piva. Ko ga prejme, vstane in izpije in policija, ki vestno pazi na take prestopke, je brez moči.

Deželni zbor ontarijski pa pripravljaja nov zakon, ki bo prvega razveljavil. Po tem novem zakonu se bo prodajal vsakovrsten alkohol in sicer domačinom brez taks, tujcem pa proti mesečni pristojbini dveh dolarjev. Tako bo tihotapljanje alkohola na kanadski meji zadrženo. Tihotapci pa preklinjajo »umazano« kanadsko konkurenco in hvalijo Boga, da kanadska meja ni velika.

Petnadstropna hiša se je podrla.

V Londonu se je v soboto ponoči podrla petnadstropna hiša neke zavarovalne družbe. Hiša je stala v najbolj prometnem delu Londona. Čuvaji so ponoči zaslišali škripanje in pokanje, pravočasno obvestili policijo, ki je odredila izpraznitev okolice, in — čakali, da se je hiša sesula. Človeških žrtev ni bilo. Hiša je bila stara kakih trideset let.

Na južni tečaj.

Znani letalec Byrd, ki je pred kratkim preletel iz Amerike v Evropo, bo poskusil polet na južni tečaj. Polet bo financiral znani milijarder Ford mlajši in se že vrše predpriprave, ki bodo pa trajale kakih dve leti.

V ječi ponarejajo denar.

V zaporih mesta Valparaiso v južni Ameriki so odkrili skupino ljudi, ki so si s ponarejanjem denarja krajšali čas. Posluževali so se tiskarne, ki je bila v jetnišnici.

DNEVNE VESTI.**ZNIZANJE DAVKOV.**

Ministrski svet je 1. avgusta sklenil, da se znižajo nekateri neposredni davki. Naše ljudstvo bosta zanimala zemljiški in hišni davek in davek na dohodke iz kmetijstva.

Zemljiški in hišni davek sta znižana za eno četrtino, davek na dohodke iz kmetijstva (redditi agrari) pa za polovico.

To znižanje stopi v veljavo takoj. Davkoplačevalci naj pri plačevanju avgustovega obroka zahtevajo od davčnih izterjevalcev, da jim odbijejo goriomenjene odstotke.

Ministrski svet je določil, naj traja znižanje začasno tri leta.

600 letnica smrti sv. Roka.

O priliki 600 letnice smrti sv. Roka, zaščitnika podturnske cerkve, se letos po preteku 14 let zopet vršila zaobljubna procesija mesta Gorice k sv. Roku dne 16. avgusta ob 7. uri zjutraj. Šla bo iz cerkve sv. Antona po ulici Lantieri k sv. Roku in po sv. maši se povrne zopet k sv. Antonu. Podturnci se s hvaležnostjo spominjajo dogodka, ko je njihov sveti zaščitnik o priliki, ko je divjala kuga, obvaroval Podturn te šibe, medtem ko je strašna morilka vršila svoje grozote celo v najbližji soseski v mestu in v okolici. V tej stiski sta se tudi mesto in okolica zatekli k sv. Roku in kuga je nehala. Ob tej priliki se je mesto zaobljubilo ponavljati to procesijo v znak hvaležnosti vsako leto, kar se je do pred vojne vedno vršilo. S to zaobljubno procesijo se tudi naše mesto in okolica združita z ostalim katoliškim svetom, ki ob 600 letnici svetnikove smrti slavi velikega čudodelnika, ki je vedno vslišal prošnje njih, ki so se k njemu zatekali v stiskah kuge, nalezljivih boleznih in smrti.

Valuta.

Od 5. do 21. avg. tržaška borza ne posluje, zato tudi ne izdaja nikakih valutnih poročil. Za promet veljajo valute, ki smo jih objavili v zadnji številki.

Vojvoda d'Aosta častni meščan Gorice.

8. avgusta je prispel v Gorico vojvoda d'Aosta, ki je poveljeval tretji ital. armadi, katera je pred 11 leti privikrat zasedla Gorico. Občinski načelnik senator Bombig mu je podelil diplomu častnega meščanstva mesta Gorice. Vojvoda pa je odlikoval Gorico z zlato svetinjo za patriotske zasluge. 9. avgusta se je vojvoda po raznih svečanostih in po obisku Sv. Gore in Trnovske planote zopet odpeljal.

Solkanski most otvorjen.

Vojvoda d'Aosta je 8. avgusta slovesno otvoril novi solkanski kameniti most, ki se spenja v enem samem loku čez Sočo. Lok tega mosta je največji na svetu. Tetiva je dolga 85 m, višina loka pa je 21,75 m. Takoj za njim pride železniški most v Mulin des Pierres v Franciji, ki je dolg 80,30 m.

Albert Cosulich je umrl.

6. avgusta je umrl v Trstu 78-letni lastnik ladij Albert Cosulich. Rojen je bil na Malem Lošnju. Ko

je bil star 20 let, je bil navaden mornar, sedaj ob smrti je pa igral eno najvidnejših vlog v gospodarstvem življenju Jul. Krajine. Tudi v tržiški ladjedelnici je imel rajnki odločilno besedo.

Poštna pristojbine.

Znižane poštna pristojbine, o katerih smo že zadnjič poročali, bodo stopile v veljavo dne 16. avgusta.

Finančna intendantca v Gorici.

Pred nekaj časa je začela poslovati v Gorici finančna intendantca za goriško pokrajino. S tem se je naša pokrajina otresla v tozadevnih vprašanjih videmskega varstva. Za finančnega intendanta je imenovan dr. Magrone, bivši vodja tukajšnjega oddelka fin. ravnateljstva v Trstu. Uradni prostori intendantce so v sodni palači nasproti kapucinski cerkvi, kjer je bila prej davkarija.

Za mir med slovenskimi strankami.

Dr. Anton Korošec je 31. julija imel v Kranju znamenit govor. Med drugim je tudi izjavil: Volitve v Sloveniji se bodo izvršile v največji svobodi in bodo, v kolikor je od nas odvisno, mirno in svobodno potekle. Pozivljamo naše prijatelje naj ne motijo zborovanj nasprotnikov. Mi ne smemo pozabiti, da smo zastopniki slovenskega kulturnega naroda in da naša moč ne temelji na sili, temveč na privlačnosti in svetosti naših idej. Naša stranka danes še ni v vladi, pač pa bo jutri. To je smisel naše prijateljske pogodbe z radikali.... Na pragu vstopa v vladu ponujamo vsem strankam v Sloveniji mir. Mi smo stremeli za tem, da zagotovimo v Sloveniji svobodo volitev. Radi tega bodo naši nasprotniki prvi, ki bodo uživali sadove našega spora zuma z radikali.

Zanimiv proces pred goriško poroto.

Proces proti Ivanu Šuligoju iz Lokovca, ki je z dežnikom smrtno ranil Albina Kofola, gostilničarja v Čepovanu, se je pretekli četrtek zaključil. Šuligoj je bil obsojen na 3 leta in 4 mesece zapor, poravnava sodnih stroškov in plačilo 4000 lir odškodnine Kofolovi vdovi. — Obsojeni Šuligoj je bil zvest po magarščini »dohtarja« Štefana Šuligoja, ki je tudi izgubil svojo oblast. Lokovski in sosedni razgrajči, ki so pod politično pretvezo skušali ljudi strahovati, so dobili s tem vsaj pičlo odplačilo.

Turisti pozor!

Turisti, ki hočejo obiskati obmejne gore, morajo imeti posebno izkaznico, ki jo izstavi prefekt ali kvestor in ki je veljavna pet dni.

Upravne preuredbe jugoslovanskih državnih rudnikov.

Jugoslovanska vlada je pripravila zakonski načrt, na podlagi katerega bo združila vse državne rudnike v javnopravno družbo. Upravni svet te družbe bo sestavljen iz zastopnikov finančnega in prometnega ministrstva, poslancev, zastopnikov trgovskih in obrtnih zbornic in denarnih zavodov. Važnejše zadeve pa bodo pridržane ministrskemu svetu.

Na naslov „Gasilnih društev“

Iz idrijske okolice smo prejeli in priobčujemo:

Kakor lansko poletje, tako so pokazala tudi letos „Gasilna društva“ idrijske okolice svojo delavnost, in sicer pri prirejanju plesov. V zadnjem času so priredila plesne gasilna društva v Ledinah, Črnem vrhu in Spodnji Idriji. Človek, ki gleda to plesno norenje gasilnih društev, mora priti do prepričanja, da so popolnoma pozabila na svoj pravi namen in da jim je edini cilj, da strežejo z v vsakem oziru škodljivim in pogubonosnim plesom ljudskim strastem. Med tem ko pri marsikaterem gasilnem društvu zane-marjajo vaje in leži gasilno orodje ne-rabljeno v kakem kotu, pa ne pozabi-jo na ples in z njim združeno po-pivanje in zapravljanje. Ne pretiravamo, ako trdimo, da so nekatera gasilna društva, kakor se danes kažejo, bolj podobna plesnim kakor gasilnim društvom.

Kaj jim mar gospodarska in mo-ralna škoda, ki jo povzročajo s plesi posebno med mladino, samo da ne-koliko napolnijo svoje blagajne, pa so zadovoljni. Tudi ne trdimo preveč, ako rečemo, da je veliko mladine včlanjene pri gasilnih društvih ravno in v prvi vrsti radi tega, ker ji nudijo priliko za ples in popivanje. Ne vemo, ali vo-ditelji gasilnih društev ne vidijo ali nočejo videti, kako moralno škodo povzročajo s prirejanjem razbrzdanih plesov. — Tudi se ne zmenijo za boj, ki se je posebno v zadnjem času za-počel proti plesom potem našega časopisja, prosvetnih društev, velikega dela naše poštene mladine in vseh pametnih ljudi, ki so uvideli vsestran-sko pogubnost plesne norosti in so ji napovedali boj. Za vse to so voditelji gasilnih društev slepi in gluhi!

Ker nam je težko, ko vidimo, kako so se gasilna društva oddaljila od svojega plemenitega namena, radi ka-terega so bila ustanovljena, in ker so zatekla na čisto napačna pota, pozivamo pametnejše ljudi pri gasilnih društvih (upamo, da jih je še nekaj), naj že vendar enkrat prenehajo s prirejanjem divjih plesov, katerih je že tako pre-več, in naj — ako prireajo zabavne prireditve — gledajo na to, da bodo iste kulturne in poštene, da bodo ljud-stvo oplemenitile, ne pa podivjale. Pa-zijo naj, da bodo gasilna društva slu-žila res svojemu plemenitemu namenu: Bogu v čast in bližnjemu v pomoč!, ne pa da bi pomagala naše ljudstvo moralno in gospodarsko upropaščati, in da ne bodo sredstvo za razbrzdano veseljačenje in zapravljanje težko pri-služene denarja!

Upamo, da bo to zadostovalo, da ne bo treba ponovnih pritožb v tem oziru!

Širite „Naš Čolnič“!

Maurice Leblanc:

Skrivnostno oko.

(Doživljaji Arsena Lupina.)

(Dalje.)

Lupin ni odgovoril z nobenim zlogom, z nobeno kretnjo. Spet je dobil nad sabo popolno gospostvo, na vse strani je dobro premislil, po-tisnil je Daubrecqua v stran in sto-pil k telefonu.

»Prosim, gospodična, 56.534.« Ko je dobil zvezo, je slovkovo počasi in glasno: »Halo — Si ti, Ahil! Tu tvoj gospodar. Čuj me dobro. Nemudoma moraš iz stanovanja. Policija bo v par minutah tam. Tvoj potni kovček je pripravljen? Dobro! Je skrivni predal na mestu? Dobro! Pojdi v mojo sobo, postavi se pred kamin in pritisni z levico na marmorni gumb, z desnico pa na kaminov okrajek. Odprl se bo predal, notri sta dve kaseti. Zdaj pazi. V prvi so naši važni papirji, v drugi denar in dragulji. Spravi vse v kovček in odpravi se brž na

GOSPODARSTVO.

Pregledovanje bikov v idrijskem okraju.

Živinorejski odbor za idrijski okraj nam sporoča, da se bo pregledovanje bikov po tozadevni uradni komisiji vršilo v sledečih krajih in dnevih:

V četrtek dne 11. avgusta za Čekovnik, Vojsko in del občine Šentviška gora:

ob 8. uri na Kočevšu pri Lovretu Rupniku, ob 11. uri na Vojskem pri Štefaniji Likar.

V petek dne 12. avgusta za Čekovnik, Dole, Idrija, Spod. Idrija in Ledine:

ob 7. uri v Jeličnemvrhu pri Zagodu, ob 9. uri v Srednji Kanomli pri Močniku, ob 10. uri v Spodnji Idriji na sejmišču, ob 12. uri v Idriji na dvorišču hotela Didič, ob 14. uri na Razpotju pri parni žagi g. Žaklja, ob 15. uri v Goveku — na Kljuki — pri A. Bogataju, ob 17. uri v Ledinah pred za-drugo.

V soboto dne 13. avgusta za Črni-vrh, Godovič in Dole:

ob 7. uri v Zadlogu pri Rupniku, ob 9. uri v Strmecu pri Kampelco, ob 10. uri v Črnemvrhu pri Plešnarju, ob 14. uri v Godoviču na dvorišču pri Pa-gonu, ob 16. uri na Veharšah pri Trčku.

V torek dne 16. avgusta za občino Cerkno:

ob 8. uri v Masorah pri Francetu Erjavcu, ob 10. uri pri Maruškovcu, ob 11. uri na Travniku pri Razpetu, ob 12. uri na Straži-Želin pri Francetu Jeramu, ob 15. uri v Spodnjih Nova-kih pri cerkvi, ob 18. uri v Cerknem na živinskem sejmišču.

V sredo dne 17. avgusta za Šebrelje in Šentviško goro:

ob 6. uri na Reki pri g. Podreki, ob 7. uri v Stopniku pri Prvanju, ob 8. uri v Spodnji Tribuši pri Obrekarju, ob 11. v Šebreljah pri cerkvi, ob 17. uri na Šentviški gori pri županstvu.

V četrtek dne 18. avgusta za občino Cerkno:

ob 7. uri na Bukovem pri Čeliku, ob 9. uri v Orehku pri Flandru, ob 11. uri na Vrh križa pri Golobu, ob 15. uri na Kladju pred gostilno ob 17. uri na Planini pri Jeramu.

Bikorejci lahko priženejo svoje bike na zbirališča, ki so jim najbolj pri-kladna.

Biki, ki se priženejo na zbirališča, so podvrženi obstoječim predpisom ži-vinozdravstvenega reda, lastniki so od-govorni za poškodovanja, ki bi jih utegnili povzročiti njih biki.

Sežanski trg.

Na trgu v Sežani 22. julija je bilo na prodaj 412 glav živine in sicer: 257 volov in krav, 64 telet, 23 konj in 68 prašičkov. (Cene kot zadnjič): govedina od lir 200-325 stot žive teže, teleta 450-500 lir mrtva, Konji boljše pasme do 4000 lir, prašički 5-10 te-denski od 100-200 lir.

Prihodnji tržni dan bo 12. t. m.

Tržne cene

dne 9. avgusta 1927.

Česen L 1.20 do 1.30 kg; sveže zelje L 1.20 do 1.30 kg; kislo zelje L 1.80 do 2 kg; korenje L 1 do 1.10 kg; čebula 70 do 80 cent. kg; pesa 56 do 60 cent. kg; fižol navaden L 1.80 kg, koks L 2.20 kg; solata L 1 do 1.20 kg; melanzane 90 cent. do 1 L kg; krompir 50 do 60 cent. kg; peveroni L 1.10 do 1.30 kg; pa-radižniki 40 do 60 cent. kg; peter-šilj L 1.30 do 1.40 kg; radič L 1.40 do 3.20 kg; špinača L 1 do 1.20 kg, fižol v stročju L 1.60 do 1.80 kg, vrzote L 1.10 do 1.20 kg; bučice L 1.10 do 1.30 kg; limoni 15 do 20 cent. komad; jabolka L 1 do 1.40 kg; hruške L 1.20 do 2 kg; breskve L 3 do 4.40 kg; slive L 1.20 do 1.30 kg; namizno grozdje L 3 do 3.40 kg; sveže maslo L 14 do 15 kg; presno maslo L 17 do 18 kg; mleko L 1 do 1.10 liter; jajca 50 do 55 cent.

Oj ta vojaški boben!

Slovenski fantje vojaki se vedno spominjajo svojih staršev, bratov, sester, deklet, znancev, prijateljev itd. Nikdar ne pozabijo na »Gor-riško Stražo«, »Gor. Straža« je na-šim zavednim fantom srčno hva-ležna za pozdrave. Prosi pa jih, naj ji oprostijo, ker radi drugega ne-odložljivega gradiva ne more redno priobčevati vojaških pozdravov. V upanju, da ji ostanejo vedno zve-sti bravci in naročniki, jih iskreno pozdravlja.

Fantje »congédanti« 13. topniškega polka v Rimu: Jožef Pavšič, Lom Kanalski; Kravos Jožef, Male Zablje; Božič Jožef, Mile; Mislej Jožef, Goče; Prinčič Jožef, Dol. Cerovo; Škerl Franc, Škoplje pri Di-vači; Zvanut Ivan, St. Vid; Ferjančič Ivan iz Trga; Mohorčič Ivan, Lože; Curk Ivan, Šturje; Markovič Ivan, Nebla; Simsič Ivan, Šmartno; Rota Jakob, Istra; Stambulič M., Istra; Valenčič Jožef, Il. Bistrica; Dodič Jožef, Il. Bistrica; Skorja Ivan, Istra; Rutar Ivan, Podmelec; Kastelič Rudolf, Dobro-polje; Anžič Henrik, Trst; Ušaj Jožef, Mi-ren; Stepančič, Col; Kolja Peter, Pederje-vo; Peras A., Vojsčica; Furlan Stanko, Go-rica; Klančič Gvido, Gorica; Krušič Kri-štof, Batuje; Batič Ivan, Šempas; Vidmar Iv., Gora; Vidmar, Col; Vendramin An-ton, Kojsko; Požar Iv., Postojna; Mislej J., Goče; Gašperčič Ant., Prem.

Druga skupina istega polka:

Sivec Ivan, Libušnje; Uršič Ciril, Ider-sko; Misič Ivan, Kred; Uršič Anton, Ider-sko; Kurinčič Mihael, Idersko; Logar Mi-roslov, Serpenica; Ilinčič Jožef, Zatoľmin; Rakušček Jožef, Kobarid; Bunc Jožef, Škrbina; Fikfak Franc, Fojana; Sirca Emil,

Prosek; Hobon Alojz, Štandrež; Kravanja Franc, Soča; Zorč Jožef, Bovec; Kragelj Andrej, Sv. Lucija; Sedej Viktor, Sp. Ka-nomlja.

Fantje letnika 1907, iz Novare (sussi-stenza). Saksida Ivan, Miren; Ferletič Ka-rel, Dol; Rijavec Franc, Trnovo; Koren Anton, Drežnica; Madon Stefan, Avče; Kumar Ivan, Kojsko; Brence Jožef, Idrija; Škerl Ivan, Gorica; Krajnik Filip, Sv. Lu-cija; Gorjan Jožef, Gradišče in Uršič Franc, Miren.

Fantje 68. pešpolka v Novari:

Ivan Mejak, Goriče; Stanislav Bucik, Banjšice; Anton Mrše, Hrenovice; Ženko Franc, Brezje; Sulčič Andrej, Sv. Križ pri Trstu; Ivančič Fran, Kamno; Lipovšek Stefan, Kal pri Kanalu; Gabrijelčič Franc, Solkan; Čuš Leopold, Sedlo; Bačar Anton, Tevče; Štubelj Franc, Ubeljsko; Kutin Jo-žef, Vrsno; Kontelj Janez, Hrašče; Fajdiga Ivan, Otok; Sojer Viktor, Postojna; Čufar Jožef, Podbrdo; Bergine Leopold, Zaga; Čuk Franc, Podkraj; Lampe Alojz, Pod-kraj; Fatur Maks, Zagorje pri St. Petru; Li-pičar Avguštin, Kal pri Kanalu; Srebotnjak Franc, Šmihel; Strancar Alojz, Tevče; Kre-čič Viktor, Ustje; Soban Rudolf, Vrtojba; Rijavec Ivan, Vrata; Fornazarič Leopold, Vogersko; Koron Jožef, Vogersko; Grego-rič Jožef, Vogersko; Trampuš Karel, Se-žana; Ipavec Jožef, Šturje; Vrtovec Ma-rjan, Trst; Počkar Alojz, Trst; Dekleva Ludvik, Šmarje; Šuligoj Rafael, Čepovan; Prelec Rudolf, Lokva; Volčič Valentin, Komen; Logar Valentin, Zalog; Kristan Franc, Zagorje; Čebtron Mirko, Rihenberg; Zelje Maks, Drskovče; Žerme Karel, Trst; Turk Jožef, Rihenberg; Krivec Vladimir, Lokovec; Jarc Karel, Vogersko; Črv Jožef, Koritnica; Raselj Avguštin, Rakovec; Smo-tlak Angel, Mačkovlje; Štrukelj Mihael, Čiginj, Vrh Ivan, Šembije; Princ Franc, Velika Bukovica; Leban Bogomil, Ozeljan; Škrbec Maks, Rihenberg; Curk Jožef, Dolga Poljana; Rijavec Franc, Rijavci; Mlekuž Franc, Bovec; Maslo Anton, Čelje; Štrosar Viktor, Sedovec; Filipčič Josip, Du-tovlje; Uršič Franc, Orehovlje; Reje Ju-lijan, Šebrelje; Gabršček Franc, Čiginj; Princ Franc, Tominje; Sedej Ivan, Vojsko; Žerjal Slavko, Solkan; Zega Franc, Trst; Batič Alojz, Šempas; Vencelj Jožef, Str-mec; Iskra Anton, Šapjane; Skok Leopold, Topovec; Jenko Jožef, Topovec.

Vojaki 61. pešpolka v Parmi, letnik 1907:

Fornazarič Franc, Sv. Mihael; Mankoč Ivan, Kal; Šmrdelj Franc, Velka Pristava; Martinčič Jože, Košana; Balok Franc, Sta-novišče; Sovdat Franc, Gabrije; Jan Luka, Zabče; Lapanja Adolf, Hvala Anton, Pod-melec; Raspor Josip, Klana; Bizjak Stefan, Avče; Prelec Franc, Barka; Rijavec Stani-slav, Sv. Mihael; Kavčič Rudolf, Zatoľmin; Kavčič Franc, Poljubinj; Beršan Ivan, Za-lar; Obid Peter, Ledine; Gabršček Miha, Poljubinj; Razpet Fortunato, Sp. Idrija; Zadel Ignac, St. Peter; Pavšič Leopold, Lo-kavec; Božič Anton, Otalež; Hvala Anton, Lisec; Gombač Franc, Grl Franc, Harije; Čekada Jakob, Dolenje; Luis Peter, Kož-bana.

vogel Viktor Hugojevega nasipa. Tam že čaka avto z Viktorijo. Tam se najdemo. Kaj? Moja oble-ka? Pusti vse skupaj in zgini čim-prej. Zdrav!»

Mirno je obesil slušalo in potis-nil Daubrecqua na stol poleg sebe: »Zdaj me pa poslušaj!»

»Oho,« ugovarja poslanec, »od-kdaj se pa tikava?»

»Da, ti dovolim,« pojasni Lupin. Ko se je Daubrecq oprostil pri-jema, je spet dobrohotno začel: »Tepla se ne bova. Ne bi imela nič od tega. Par besed bova izmenjala. Odgovori tako natančno, kakor te bom jaz spraševal:

»Kje je otrok?»

»V mojem varstvu.«

»Vrni ga...«

»Ne.«

»Gospa Mergy si bo vzela živ-ljenje.«

»Na to ona ne misli.«

»Pač, ti rečem.«

»Jaz trdim, da ne.«

»Je že enkrat poskusila.«

»Ravno zato ne bo še enkrat.«

»Torej?»

»Ne.«

Lupin je trenutek molčal, potem je znova pričel: »Na to sem bil pripravljen. Že ko sem vstopil, sem si mislil, da se ne boš vjel na zgod-bo drja. Vernesa in da bom moral po drugih sredstvih poseči.«

»Po Lupinovih?»

»Dejal si. Sklenil sem masko od-ložiti. Ti si mi jo sicer sam snel. Pa čast ti. Toda to ne spremeni mojega načrta.«

»Torej govori.«

Lupin potegne iz svojega zapis-nika polo papirja in jo pomoli Dau-brecqu: »Tu je natančen seznam vseh predmetov, ki smo jih jaz in moji prijatelji odnesli iz tvoje vile v Enghien. Kakor vidiš je tu sto trideset predmetov zaznamovanih, pet in osemdeset rdeče podčrtanih sem prodal v Ameriko, ostalih pet-inaštrideset, torej najlepši, so še v moji posesti. Ponujam ti jih v za-meno za otroka.«

Daubrecq ni mogel skriti svojega presenečenja.

»O,« pripomni, »ti je toliko na tem ležeče.«

»Neskončno došti,« odvrne Lu-pin, »ker sem prepričan, da pome-ni sicer to smrt gospe Mergy.«

»In to si ženeš k srcu, pustolo-vec?»

Lupin plane pokoncu. »Nič, nič,« miri Daubrecq, »je bila le taka misel... Klarisa Mergy je še mlada in lepa.«

Lupin je skomignil:

»Živina! Meniš, da je ves svet tako brez srca in usmiljenja kot ti? Naravno, da se sprašuješ, kak-šni razlogi me vodijo. Lomi si gla-vo, to je izven tvojega obzorja. Ra-je odgovori, če sprejmeš mojo ponudbo!»

»Torej resno misliš?» vpraša Daubrecq, ki se ni zmenil za Lu-pinovo zaničevanje.

»Popolnoma resno. Tistih petin-štrideset predmetov je shranjenih v nekem skladišču. Izročim ti jih, če prideš nocoj do devetih tja.«

Daubrecquov odgovor je mogel biti le eden. Ugrabljenje malega

Brzostrelci 35. pešpolka v Bologni:

Primožič Franc, Novelo; Pavletič Milan, Miren; Furlan Stanislav, Gabrovica; Jereb Aleksander, Zakriž pri Cerknem; Šuligoj Franc, Čepovan; Mrak Josip, Pečine; Batagel Josip, Kamnje; Razpet Franc, Otalež; Simčič Leopold, Vedrijan; Bratina Slavko, Štomaž; Pičulin Josip, Trnovo; Žagar Josip, Bazovica; Sepič Ignac, Matulje v Istri; Polenčič Izidor, Medana.

Fantje 90. pešpolka na vajah v Cesane Torinese, letnik 1906.

Četovodja Skarabot Jožef, Šempas; Desetniki: Kolenc Vladimir, Avče; Gerbec Mihael, Ročinj; Karli Ladislav, Vojsko; Prekrski Filip, Senožeče, Kuharji; Vidmar Franc, Dolenja Vas; Raspet Anton, St. Gora; Tušar Jakob, Šebrelje; Kolenc Anton, Vojsko; Rehar Alojz, Vipava; Lovrenčič Franc, Ozeljan; Roje Jožef, Vivica pri Bisterci; Godec: Starec Stojan, Trst; Forca Anton Harija pri Bistrici; Maver Fr., Kal nad Kanalom; Makuc Anton, St. Viška gora; Vojaki: Šuligoj Jožef, Trnovo; Vitez Martin, Brestovica pri Divači; Vončina Alojz, Lokovec.

Fantje 7. polka težkega poljskega topništva v Livornu pozdravljajo posebno naša prosvetna društva:

Selak Ivan, Raspet Filip, Peternele Gabriel, Planina pri Cerknem; Švigel Angel, Stanjel; Kuštrin Roman, Vojsko nad Idrijo; Vinkler Albert, Tolminski Lom; Devetak Mirko, Dobrdob; Krapan Anton, Renče; Lavrenčič Jožef, Krd; Vončina Ludovik, Tribuša; Mirnik Anton, Šmarje; Štemberger Anton, Koseze pri Bistrici; Plesničar Miroslav, Štandrež; Bucelj Rafael, Čok Karel, Trobec Alojz, Švab Milan, Trst; Vidav Pavel, Bane; Peštajnčič Berto, Korije; Makuc Milan, Lokve; Vran Franc, Kazle; Vertovec Rafael, Vrtovče; Udrgec Pavel, Bukovica; Miklaučič Ivan, Smuk Franc, Idrija; Pruk Franc, Kosmač Peter, Ledine; Markovič Anton, Fojana v Brdih; Poščič Franc, Bukovo; Juretič Angel, Podgora; Kenda Anton, Ponikve pri Cerknem; Kosmač Peter, Osojnica; Lašič Angel, Vrtojba; Poženel Anton, Trebče nad Idrijo; Filipič Albin, Idrija; Černe Anton, Solkan; Longo Leopold, Bizjaki; Krasno Avgust, Dolga Poljana; Glešič Franc, Sv. Mihael; Čerňič Alojz, Št. Peter pri Gorici.

Fantje, 19. topniškega polka v Firencah ostanejo zvesti domači grudi in domačim dekletom tudi:

Novine Franc, Čermelj Maks, Skrilje; Rešič Peter, Keber Albert, Vrtojba; Jerič Viktor, Oskar Škof, Gabrovica; Dogulin Jožef, Petelin Franc, Gorjansko; Čebrou Jožef, Rihenberg; Lenarčič Ivan, Bistrica; Slavec Jožef, Komen; Kutin Alojz, Breginj; Fatur Ivan, Bač; Remec Stanislav, Osek; Bole Viktor, Kojško; Kuštrin Rudolf, Podmelec; Simčič Alojz, Biljana; Robert Kenda, Selo pri Volčah; Tomažič Anton, Snežetno; Fabjan Jožef, Ponikve; Maršen Anton, Kručil Esilo, Mersina; Muha Ivan, Lokve; Sugan Mario, Gorjup Franc, Mesešnel Herman, Trst; Sain Alojz, Knežak;

Sulič Marjo, Vuk Karlo, Vikjet Albert, Trst.

Slovenski fantje letnika 1906, ki služijo pri hidroplanih: Kanalec Franc, Drežnica; Medveš Albert, Livek; Laurenčič Nadal, Logje; Čelik Gabrijel, Ravne pri Cerknem; Frjančič Feliks, Idrija; Brajnka Paulo, Radovič Jožef, Čepič pri Reki.

Fantje letnika 1906, pri drugem avtomobilskem središču v Aleksandriji: Plesničar Milovan, Sedovec pri Grgarju; Jereb Anton, Ledine nad Idrijo; Sivec Alojzij, Vrsno pri Kobaridu; Kranje Alojzaj, Svino pri Kobaridu.

Poljski topničarji iz Bologne:

Kleč Ivan, Grahovo; Komel Pavel, Solkan; Pirjevec Peter, Selo pri Gorici; Trpin Ivan, Kobarid; Sivec Franc, Svina pri Kobaridu; Zotič Ferdinand, Sv. Križ pri Trstu; Gravnar Ciril, Števerjan; Komel Roko, Bilje; Nemec Jožef, Vrtojba; Šušteršič Gabrijel, Gorjansko; Druška Vladimir, Števerjan; Cerkveni Jožef, Ležeče pri Divači; Sedej Ivan, Jelični vrh pri Idriji; Bizaj Ivan, Podgora; Butul Jožef, Kred pri Kobaridu; Štabar Jožef, Zagorje; Zavrtanik Andrej, Solkan; Peruzin Franc; Baraga Bogoljub, Stara vas pri Postojni; Rader Albin, Žabnice na Koroškem.

Fantje v Turinu so pesniško razporejeni. Le poslušajte:

Če v daljini res cvetejo
rožice prekrasnih vrst,
najlepše vendarle dišijo,
ki rodi jih naša prst.

Volarič Matija, Koren Anton, Mali gozd; Pregel Andrej, Mozetič Stanko, Renče; Golob Ivan, Solkan; Trojar Avgustin, Podbrdo; Pušnar Franc, Dobrovo; Korsič Bogomir, Cerovo; Kumar Alojz, Števerjan; Mavrič Stanko, Črniče; Senica Anton, Batič Andrej, Batič Filip, Mašek Rudolf, Trst; Taljat Anton, Sv. Lucija, Kralj Ivan, Trebiče, Carel Alojz, Sp. Idrija, Rudolf Ivan, Črni Vrh; Šibel Ivan, Ajdovščina; Umek Karol, Komen; Rakovšek Alojz, Kobarid, Simčič Anton, Lando; Šibel Ivan, Senožeče; Furlan Ivan, Modrijan Viktor, Postojna; Šabec Anton, Vadal Ludovik, Slavina, Kovač Pavel, Kovač Stanko, Stara vas; Šabec Peter, Grobišče; Kogoj Anton, Miren; Kogoj Franc, Čerkno; Marega Ivan, Bilje.

Vojaki 77. pešpolka v Bresci, ki so zdaj na vajah:

Žerjal Srečno, Nabrežina; Spacal Franc, Kostanjevica; Mačus Anton, Števerjan; Čehovin Ludvik, Prosek; Blažič Karel, Verboče; Bregantič Josip, Cerovo; Mužič Alojz, Figovce pri Kojškem; Hreščak Ivan, Trst; Dežjak Josip, Misliče; Kragelj Franc, Sv. Lucija; Brona Emil, Repentabor; Zidar Anton, Topolec pri Ilirski Bistrici; Rolih Ivan, Rareče; Zorž Franc, Bovec; Mlač Rudolf, Trst; Sivec Viktor, Krn pri Kobaridu; Kravanja Josip, Soča; Janežič Josip, Soreječe; Lenkič Alojz, Bergin; Volarič Ivan, Vrsno; Štemberger, Goče pri Vipavi; Rjavec Franc, Osek; Kovič Albert, Vrtojba; Savrin Alojz, Slovrenec v Brdih; Veslišček Angel, Kozana; Brečan Ivan, Zatoč

min; Marusič Josip, Lokvica; Kaučič Franc, Jelični vrh; Logar Leopold, Postenje pri Il. Bistrici; Cotič Franc, St. Peter pri Gorici; Mozol Josip, Gorenje polje pri Kanalu; Poljanc Vincenc, Idrija; Sila Adolf, Povir; Devetak Rudolf; Gruđen Franc, Lom; Peternele Ludovik, Idrija; Tuta Mihael, Tolmin; Iskra Franc, Podkraj; Vrabec Avgust, Pliskovica; Prinčič Valentin, Avče; Petejan Emil, Štandrež.

Listnica uredništva.

Avče: Naznanilo prireditve smo za zadnjo številko prejeli prepozno. Toliko v vednost. Bog živi!

Ponikva na Krasu: Vaše pritožbe čez obnašanje deklet so zelo opravičene, če so resnične. V tem slučaju bi starši, zlasti matere morale bolj paziti. Za list pa Vaš dopis ni, ker bi vzbudil samo nove prepire. Pozdravljeni.

Zahvala.

Podpisani se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali v težkih dneh o priliki izgube našega nepozabnega očeta, starega očeta in tasta

Tomaža Jug-a

šolskega ravnatelja v pokoju.

Posebno čutimo dolžnost, da se zahvalimo uši domači preč. duhovščini, zastopstvu mestnega municipija, pevcem za ganljive žalostinke in darovalcem vencev. Zahvaljujemo se še posebej preč. gosp. dekanu Jak. Rejcu, g. Ignaciju Križmanu in domačinu g. drju Josipu Bitežniku za v srce segajoče nagrobne govore.

Sploh vsem mnogobrojnimi prijateljem in znancem, ki so z udeležitvijo pri pogrebu ali drugače dokazali, da sočustvujejo z nami, najlepša zahvala. Bog naj bode vsem plačnik!

Solkani-Ljubljana-Novava, dne 27. julija 1927.

Žalujoča družina Jug.

Vabilo

na

občni zbor „Rmetske posojilnice“ v Grgarju,

ki se bo vršil dne 21. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva;
2. Potrjenje rač. zaključka za l. 1926;
3. Volitev načelstva in nadzorstva;
4. Slučajnosti.

Ako bi bil občni zbor nesklepen, se bo vršil pol ure pozneje drugi, ki bo sklepal veljavno ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Posestva v Jugoslaviji na prodaj.

Pri nakupu posestev, manjših in večjih, se poslužite vedno le posredovalnice L. REBOLJ v Kranju, kjer dobite vedna natančno in pošteno navodilo na Vaša vprašanja. Imam na prodaj mnogo malih in večjih posestev, gostilen in drugih hiš po zelo primerni ceni. Za odgovor priložite vedno potrebne znamke, ali tozadevni znesek. Priporoča se L. Rebolj, posredovalnica v Kranju S.H.S.

Čebelarji pozor! Oddam v zameno za med en parni topilnik za vosek in 3 nemške trčalnice.

Just Ušaj, Gorica.

Zgubljen. Neka oseba je zgubila preteklo soboto iz Gorice do Prvačine usnjato listnico z raznimi osebnimi listinami in trgovskimi računi, brez denarja. Pošten najditelj je naprošen, da jo izroči upravi „Goriške Straže“ proti primerni nagradi.

V znanje.

15. avgusta 1927 bom odprl „Na Govorni“ novo krojačnico za moške obleke. Sprejemam vsakovrstna naročila ter jamčim za točno in dobro postrežbo. Lah Izidor, krojaški mojster, Rihenberg.

POZORI

Velika zaloga vseh mrtvaških potrebin. Krste za odrasle od L 60 naprej; krste male od L 15 naprej. J. Saksida, Dornberg.

Domača tvrdka ANTON KOREN nasl.

GORICA — VIA G. CARDUCCI 4

Velika zaloga stekla, porcelana, čeških šip od L. 12— m² naprej. Zaloga Weckovih kozarcev za vlaganje sadja in zelenjave, kateri so svetovno znani kot najboljši.

Gostilničarjem na posodo kakor mizarjem na šipe poseben popust.

Blago solidno.

Cene zmerne.

Jacquesa je bilo le sredstvo, da bi vplival na Klariso, naj odneha. Grožnja s samomorom mu je pa dokazala, da je na napačni poti.

»Velja,« je udaril.

»Tu je naslov skladišča: ulica Karla Lazitta v Neuillyu. Samo pozvoni tam.«

»Pa če bi poslal tja glavnega tajnika Prasevilla?«

»Za tak slučaj sem že poskrbel. Sam bom že prej na varnem, skladišče in tvoje dragocenosti bodo pa zgorele.«

»Pa kdo mi jamči, da ni to nikakršna past?«

»Vzemi prej svoje blago, potem mi izroči fantka. Vidiš, da ti zaupam.«

»Kakor vidim,« reče Daubrecq, »si se za vse slučaje preskrbel. Zaradi mene lahko dobiš fantka, lepa Klarisa bo ostala pri življenju in vsi bomo zadovoljni. Toda, če ti smem zdaj nekaj nasvetovati, zgini prav hitro!«

»Še ne.«

»Torej? Ni si prav brihten, Pra-

sville je že na potu.«

»Meni je vse eno, nisem še končal.«

»Torej! Kaj hočeš še? Klarisa dobi svojega sinika. Ti to ne zaostuje?«

»Ne.«

»Zakaj ne?«

»Ima še enega sina.«

»Gilbert?«

»Da.«

»In?«

»Ti moraš Gilberta rešiti.«

»Kaj praviš? Jaz naj Gilberta rešim?«

»Ti lahko to storiš. Le malo truda bi te to stalo.«

Daubrecq, ki je dozdej ohranil mirno kri, se je nenadoma razgrel in je udaril s petjo po mizi:

»Ne! tega nikoli! To bi bilo preneumno.«

Ves razjarjen je začel hoditi sem ter tja. Ves zagrljen in s spačenim obrazom je začel vpiti: »Ona mora k meni priti in me prositi za milost. Toda brez orožja, ne kot zadnjič. Ne, spokorno in udano. Potem

bomo videli... Gilbert? Gilbertova obsodba? Morilni oder? Ravno v tem je vsa moja moč. Več ko dvajset let že čakam na to uro in zdaj ko bije, ko bom lahko vžival veselje maščevanja, naj se odrečem! Ne! Preslabo me poznaš!«

Divje in odvrtno se je zasmel. V duhu je najbrže že gledal divjačino, ki jo je toliko let lovil. Toda tudi Lupin je videl Klariso onemoglo, brez brambe, že na tem, da podleže. Tedaj je potlačil svojo jezo: »Torej poslušaj!« Ker se je Daubrecq nepotrpežljivo v stran obrnil, ga je s svojo nadlovesko močjo zgrabil za rame in trdo držal.

»Ti zgubljaš svoj čas,« je škrtal poslanec.

»Zadnjo besedo! Pozaj gospo Mergy in opusti vse neumnosti kate povzroča tvoja ljubezen in strast. Misli na svojo korist.«

»Na mojo korist?« se reži Daubrecq. »Ta se je vedno skladala z mojim samoljubljem in če že hočeš z mojo strastjo.«

»Da mogoče doslej. Od zdaj pa ne več, ker sem jaz vdeležen pri stvari. Gilbert je moj prijatelj. Reši ga in prisegam ti, čuješ, prisegam ti, da te bom pustil v miru. Potem se ti ni treba bati niti gospe Mergy, niti mene. Svobodno se boš lahko gibal. Reši Gilberta, sicer...«

»Sicer?«

»Napovem ti boj na nož in to po meni za te pogin.«

»Kako hočeš to narediti?«

»Listo sedemindvajsetih ti v zamem.«

»Seveda.«

»Prisegam ti!«

»Kar se ni posrečilo Prasevillu, policiji, Klarisi, sploh nobenemu, to hočeš ti doseči?«

»Da, bom!«

»Kako prideš do prepričanja, da boš lahko nekaj dosegel, kar se drugim ni posrečilo?«

»Imenujem se Arsène Lupin.«

Spustil je Daubrecqua, a s svojim pogledom ga je še trenutek krotil.

Meh za smeh.

Nenavaden kompliment. Trgovca je šel iz trgovine ter jo pustil odprto. To priliko je uporabil človek z dolgimi prsti, smuknil je v prodajalno, nakradel, kar je mogel in odšel. Na vratih pa je srečal trgovca, ki je mislil, da je pomočnik prodal tatu natočeno vorjeno blago. Spoštljivo se je umaknil, globoko priklonil in dejal: »Prisrčna hvala, gospod, se priporočam za številni obisk!« »Bodite brez skrbi,« je dejal tat in jo pobral iz trgovine.

Značilno pismo: »Jurček, kaj pa vendar delaš?« »Pišem pismo Tinki.« »Saj vendar niti pisati ne znaš!« »Kaj zato, saj tudi Tinka ne zna čitati!«

Ognjegasci so bili telefonično pozvani, naj pridejo takoj gasit gorečo hišo. V poročilu se je čitalo v časnikih takole: »Z divjim dirom so se pripodili ognjegasci kot tropa divjih bikov in na licu mesta zapeli pretresljivo pesem: »Kaj maram, da nimam na hribcu gradu!«

Kaj naredijo razni ljudje, ko zagledajo muho v kozarcu naročenega piva? — Amerikane se smeje in naroči drugo, Španec plača in odide ne dotakniti se kozarca. Italijan in Francoz plačata in odideta z glasnim vpitjem. Anglež zlije pivo in naroči drugo. Nemec izvleče iz mezincev muho iz kozarca in pivo izpije. Rus spi pivo in muho z največjo indiferentnostjo. Kitajec izvleče muho, jo pojé in potem izpije pivo.

Dva izvedenca iz Bordeauxa sta bila poklicana od vinskega trgovca, da bi presodila sod dragocenega vina.

— Vino je izborno — pravi prvi — le nekoliko diši, mislim, da po usnju...

— Meni se pa zdi — pravi drugi — da diši nekoliko po rjastem železu.

Prodajalec trdi, da je to le iluzija izvedencev. Da se zadeva reši, pretočijo vino in na dnu soda dobijo rjast ključ na malem usnjenem traku.

Z bodenskega jezera.

Tujec: Kako bom vedel, da se vozim eno uro, ko nimam ure pri sebi?

Čolnar: Nikar ne skrbite! Čoln ima luknjo in se vzdrži nad vodo k večjemu eno uro.

Kako živijo severoameriški zamorci.

Belokožci iz nekega napačnega ponosa kar nekako prezirljivo gledamo vse barvaste ljudi, češ, da so neizobraženi, umsko in нравno zaostali, ker jih ni obil val prosvete, ki je tako dvignil Evropeca in belega človeka sploh. Podtikamo jim, da ne znajo samostojno misliti, imamo jih za napol divjake. A kako neutemeljena je taka sodba, nam priča to, kako ameriški črnci skušajo lajšati bedo svojih rojakov, po drugi strani pa dejstvo, da so tudi črnci marsikaj pomembnega ustvarili v prosveti in znanosti.

Res je, da ameriški črnci nimajo toliko sirotišč, bolnišnic in hiralnic v svojih naselbinah kot njih bratje, a namesto te nekake uradne dobrodelnosti lahko s ponosom pokažejo na nekaj drugega, večjega. Skrbijo za to, da sirot sploh ni. Otrok, ki sta mu umrla oče in mati, se pridruži na cesti svojim sovrstnikom pri igri. Njihova mati položi tudi novega prišleca zvečer v posteljico prav kakor bi bil njen lastni otrok. Dokler se sam ne more preživljati, ga nova mati z vsem oskrbuje prav kakor svojo deco. Oblači ga, pošilja v šolo, otrok je iz iste skleda kot domači itd.

Pa črnci nikakor ne smatrajo takih sirot za nadlego. Kar trgajo se zanje. Jezuit p. Markoe pripoveduje:

»Daleč na zapadu sem nekoč stal ob smrtni postelji nekega črnca. Nekaj mesecev nato umre še njegova žena. Sedemletni sinček je ostal sam. Po želji staršev sem ga hotel izročiti v oskrbo našim redovnicam. Pa sem ga

moral naravnost ugrabiti, da sem mogel izpolniti zadnjo željo otrokovih staršev. Kar tri družine so ga hotele imeti. Ko sem potoval domov proti vzhodu, sem peljal otroka s seboj 2000 milj daleč, da bi ga tam izročil sestram. Moj črni voznik si je vso pot na vse načine prizadeval, da bi me pregovoril, naj ga dam njemu, da bo mogel zanj skrbeti kot oče. Ko sem mu koncem potovanja ponujal nekaj postrežnine, je odklonil, češ, ker sem tako skrbel za ubogega črnega dečka. Vsiljeval mi je potem svoj naslov, da bi mu mogel sporočiti, če bi se premislil in bi bil pripravljen, izročiti mu dečka v oskrbo. Na vsem potovanju sem moral zelo paziti na dečka, da ne bi črnci kaj slišali o njegovi usodi. Tisočkrat bi ga lahko oddalv oskrbo... ko bi bil Betlehem zamorsko mesto, bi našel Jezus v vsaki hiši prenočišče in srčen sprejem.

Pa tudi stare in bolne ter tuje ljudi sprejemajo z veseljem po streho in jim strežejo kot svojcem. Če kako obučano starko zapodi beli goepodar iz stanovanja, ker ne more plačati najemnine, jo njeni črni sosede radevolje vzamejo k sebi, jo z vsem oskrbujejo in ji strežejo do smrti. Neka starka, ki si je s pranjem komaj služila vsakdanji kruh in prebivala s svojim vnukom v dveh skromnih sobicah, najde nekoč v zimi na cesti revno žensko, sestradano in vso premrzlo. »Kam pa draga?« jo povpraša. »Sama ne vem kam,« odgovori. »Pojdi z menoj in ogrej se malo,« jo prijazno povabi starka. Z njo deli borni živež, odstopi ji del svojega skromnega stanovanja. In to se ji ni zdelo nič posebnega, ampak samo po sebi umevno.

Ti in podobni zgledi dovolj pričajo o »zaostalosti« severoameriških črncev in »prosvitljenosti« belokožcev, ki se jim čisto bolj smilijo psi in mačke kot revni, borni ljudje.

Pa povejmo še nekaj o umski »manjvrednosti« črncev! Šestdeset let je, kar so črnci v Združenih državah po

zakonu enakopravni belokožcem. A žal, ta zakon je skoro le na papirju. V vsem javnem življenju, v šolah, v uradih, v politiki, povsod smatrajo črnca za bitje nižje vrste, povsod ga odpravljajo, zapostavljajo, mu stavijo ovire na poti do napredka. A vendar so črnci s svojo žilavostjo tudi na prosvetnem polju že obilo dosegli. S svojimi sredstvi so si osnovali in vzdržujejo 34 višjih šol, več strokovnih šol mnogo ljudskih šol. Nič manj kot 5000 patentiranih iznajdb ima črnce za svoje izumitelje. Črnci zdravnik Viljems Danjel (Williams Daniel) si je prvi upal približati se srcu z operacijskim nožem, njegov tovariš zobni zdravnik Džordž Grant (George Grant) je iznašel gumijasto nebo za umetno zobovje, Jurij Karver (Carver) je prvi pridobil iz orehov in krompirja razne izvlečke.

Na glasbenem polju se črnci splošno odlikujejo. Svetovni sloves si je pridobil Roland He (Hayes). Tri znamenite kiparje in 6 odličnih slikarjev bi tudi lahko imenoma navedli. Slikarica Ajre Aldridž (Ira Aldridge) je znana tudi po vseh evropskih deželah. Med pesniki žalnih iger se šteje med najboljše v vsej Ameriki črnci Čarlz (Charles) Gilpin. Di Boá (Du Bois), eden treh najodličnejših ameriških pesnikov, prvuje v angleškem slogu, itd. Tristo časnikov, ki jih črnci izdajajo, pač dovolj priča o njih naprednosti.

In če končno dodamo še nekaj številok o njih gospodarskem položaju: premoženje severoameriških črncev cenijo na 2000 milijonov dolarjev. 50.000 podjetij in 72 bank nese letno kakih 35 milijonov dolarjev dohodkov. Dodelati še moramo 40 zavarovalnic. In vse to so uspehi, pridobljeni v kratki dobi pol stoletja in v razmerah, ki bi jih prej mogle upropasti kot jim pomagati k napredku.

Kako primerno in razumno je, da so katoličani premagali vse predsodke proti svojim črnim bratom in pričeli zadnja leta z vnetim misijonskim delom med njimi.

Kaj je novega na deželi?

Oslavje.

V torek dne 2. t. m. je umrla blaga deklina Gabrijela Primožič. Pokojnica je bila zvesta in delavna članica tukajšnjega izobraževalnega deklica Gabrijela Primožič. Po njena ugledna družina, 5 članov. V sredo zvečer je bil njen pogreb. Udeležba je bila velika; izobraževalno društvo ji je darovalo lep venec, ravno tako tudi naša oslavska dekleta, lep šopek je darovala tudi g. Figelj Marija. Tri lepe žalosinke ji je zapel pevski zbor domačega izobraževalnega društva. Počivaj v miru, draga Gabrijela! Ostalo družino pa naj tolaži Bog.

Strmec.

Neizprosna smrt nam je to poletje ugrabila že tri vaščane. Trileten otrok se je na travniku najedel strupenih jagod in čez dva dni umrl zastrupljen. Dvanajst dni za njim je zatislila oči za vedno mati omenjenega otroka. Ne dolgo nato je po dolgotrajni mučni bolezni izdihnil rudar Tomaž Vencelj, ki za pušča ženi deseterico otrok. Težko prizadetim družinam naše sožalje, pokojnim pa večni mir.

Ukve na Koroškem.

Zadnjič je dopisnik iz Ukev poročal o upognjenem sirku in o nagnjenih dekliških cvetih. Sirk, kar ga je bilo na tleh, se je, hvala Bogu, spet dvignil pokoncu. Ne stoji sicer vsak prav ravno, marsikateri je še več ali manj kriv in zviti, vendar se škoda, ki jo je povzročil na polju vihar, skoraj več ne pozna. Kako bo pa z nagnjenimi dekliškimi cveti o tem bomo mi fantje lahko še poročali, ako se nam bo zdelo primerno. Saj nas je mnogo poštenih fantov, ki na dekletih poštvujemo vse, kar je prav. — Seno smo že skoraj pokosili, ker nas

dež ni nadlegoval kakor lansko leto. Polje obeta dobro. Toplote ima dovolj, od časa do časa pride tudi dobrodejen dež. Suše, vsled katere drugod polja mnogo trpe, tu doslej še ne čutimo. — Fant.

Dobrovo.

Po dolgem času je naše Prosvetno društvo spet začelo svobodno delovati. Naša mladina je prišla sama do spoznanja, da ji je neobhodno potreben podvig v нравstvenem in prosvetnem oziru. Smoter, katerega si je sama izbrala, upam in sem tudi prepričan, bo z vno zasledovala, bodisi s prosv. tekma mi in prireditvami, bodisi s knjigami, časopisjem, predavanji itd.

Velik pomen imajo tudi društveni izleti in romanja. Sprevidel sem to pri prvem romanju našega društva na Staro goro pri Čedadu. Priliko sem imel opazovati lepo sodelovanje med društveniki, res bratovsko in disciplinirano, kot se pritiče poštenim mladini. Ponosno je stopala ta mladina proti starim romarskim cerkvam, h kateri so že tisočeri naši očetje in pradedje romali, da bi sprosili milosti od nebeške Kraljice zase ter svojemu rodu. Tako je storilo tudi naše društvo ter pristopilo k mizi Gospodovi, proseč ga milosti zase in za svojega prevz. vladiko, kateri bo kmalu obhajal zlato mašo. Da bi ga Vsemogočni ohranil še mnogo let med nami! Za lepo izpadlo slovesnost se je treba zahvaliti g. prof. Terčelju, kateri se je odzval povabilu našega društva ter se udeležil romanja, darujoč sv. mašo, pri kateri so pele društvenice s spremeljanjem na orgle po gosp. Čuku. Pričakuje, da bo naše društvo stopalo vedno po tej poti, katera vodi k sreči in zadovoljnosti, mu kličem: Bog živi! Vaščan.

Cerkno.

(Smrtna kosa.) Pretekli petek je po dolgi in mučni bolezni umrl podobar Matevž Kokelj v starosti 68 let. Delal je največ doma, a tudi Bovčani, Kobaridci in Tolminci se ga bodo gotovo spominjali. Med vojno si je v izgnanstvu nakopal bolezen, kateri je končno po dolgem trpljenju podlegel. Blag mu spomin!

Goče.

(Ukradena monštranca, 37 let v zemlji zopet najdena). Kakor je »Straža« že poročala, so 23. julija okoli osmih zjutraj vrh hriba »Preksonca« našli trije pastirji monštranco, ki je bila v naši cerkvi ukradena 26. maja 1890. o pol štirih zjutraj med zvonjenjem. Ta dan bil je binkoštni pondeljek — so šli trije zvonarji v zvonik, da bi k prazniku slovesno zvonili. Ker pa smo imeli pred vojno pri župni cerkvi štiri krasne zvonove, so čakali še četrtega zvonarja, zato so pustili cerkev odprto, ker je vhod v zvonik skozi cerkev. So pa v onih časih ljudje prihajali v cerkev molit takoj, ko je začelo zvoniti. Četrtega zvonarja ta dan ni bilo in tudi ne nobenega molivca. Pač so zvonarji slišali, da gre nekdo v cerkev in so mislili, da je četrty zvonar; bili pa so roparji, ki so vlomili v tabernakel ter odnesli monštranco z Najsvetejšim. V onem času se je zgodilo več tatvin. Vodja tatov je bil neki Bubnič iz Podgrada v Istri, pomočnika pa sta bila Boštjan Uršič in Andrej Furlan, oba iz Slapa. Slednji je bil letos obsojen radi umora Reharja v Branici na 30 let ječe. Bubnič je bil zaprt v Kopru 6 let; 18 mesecev radi monštrance, ostali čas pa radi drugih tatvin. Trdil je, da ni bil udeležen. Toda dokazali so mu, da je bil on vodja tolpe. Bubnič je nekomu v zaporu pravil, da se ne splača krasti monštrance, da je bolje se lotiti davkarije v Vipavi, pošte v Senožečah ali pa kake privatne bogate blagajne. Monštrance da itak ni mogoče prodati, in da niso nič za njo dobili. Seveda ne, ker so jo zakopali. Uršič je baje bil že na binkoštno nedeljo na Gočah pri večernicah in opazil, da so monštranco pustili v tabernakelnu, kar ga je najbrže dovedlo do tega, da je šel drugo jutro krast. Izdal jih je pa Andrej Furlan, ki pri tej tatvini ni bil udeležen, pač pa je spadal v to družbo. Zvedel je od njih za celo stvar. Ko je bil Furlan prijet radi drugih tatvin, je ovadil tatvino goške monštrance. Uršič je bil radi tatvine monštrance in drugih tatvin obsojen na 6 let ječe, katere je presedel v Gradiški. Kako se je monštranca našla? Na dan sv. Jakoba 25. julija so hoteli trije pastirji z vrha hriba »Preksonca« zavaliti velik kamen po hribu. Kamen premaknejo. Ko pazijo najprej stajalo monštrance narobe obrnjeno, črnkasto in blesteče obenem, se prestrašijo prvi hip misleč, da je kača, potem pogledajo bližje in mislijo, da je lonec. Potem kamen prevale ter v svoje največje veselje najdejo štiri kose monštrance, vse glavne dele razun lunice, ki nosi Najsvetejše. Nič več niso pasli; svojo živino so domov gnali, v rokah pa so veseli nesli najdeno monštranco. Ropar je razbil monštranco na prostoru, nekoliko nižje. Tam so našli takoj takrat vrtica monštrance in manjšše okraske. Ko so najdene drobce prinesli takratnemu župniku gosp. Hladniku, je rekel, da se bo morda še drugo dobilo. In res se je dobilo 20 let po njegovi smrti. Kot zanimivost pristavimo še to, da je bila monštranca stara okoli 300 let, najdena na hribu »Preksonca« v smeri proti Štjaku, kjer so živeli pred par leti tatovi, ki so bili strah cele okolice. No, pa že niso marali kamnov premikati po hribu, ampak rajši kaj drugega.

Koledarček.

14. avg. nedelja, Anastazija d.;
15. avg. poned. Vnebovzeteje M. D.
16. avg. torek, Rok sp.
17. avg. sredo, Julijana d.;
18. avg. četrtek, Helena ces.;
19. avg. petek, Ludovik šk.;
20. avg. sobota, Bernard op.

Rabelj.

V našem rudniku se dogajajo vedno nesreče. V ponedeljek 1. avgusta se je zopet zgodila smrtna nesreča. Nek rudar je s krampom zadel na neeksplozivno mino. Mina je počila in rudarja ubila. Ubogi rudar, 28 let je delal v jami in slednji tudi v jami končal svoje trdo življenje. Njegovi vdovi naše sožalje, njegovi duši pa naj bo Bog milostljiv.

Rihemberk.

Koncert našega »Prosvetnega društva«, ki se je imel vršiti pretežno nedeljo v Sollerjevi dvorani v Biljah se ni vršil, ker oblastvo ni izdalo dovoljenja. Za prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. je dovoljenje zagotovljeno ter se bo koncert vršil ob isti uri t. j. ob 17.30 in z istim sporedom kot je bilo v zadnji številki. »Gor. Straža« objavljeno. Prijatelji in ljubitelji lepe pesmi, pridite!

Kožbana.

V bližnjem Slapniku je dne 30. julija padla z drevesa 23 letna mladenka Matilda Markočič tako nesrečno, da si je zlomila hrbtenico in v hudih mukah dne 7. avg. umrla v goriški bolnišnici. N. p. v m. — Malo dni prej pa se je v Belem pri košnji spodrsnilo v strmem bregu že starejšemu možu Filipu Tinta. Pri tem je padel na ostrino kose in si do kosti prerezal stegno. Zdravi se v bolnišnici v Krmini. Nesreča res ne spi.

Dornberg.

»Ohrani red in red bo ohranil tebe.« tega prelepega reka se naši gg. občinski voditelji še prav dobro drže. Da, včasih še celo preveč. Pred dobrim mesecem so uredili in določili kraje ob Vipavi, kjer naj se občinstvo koplje. Če se ne moremo tamo, so bili določeni trije kraji. Gg. so hoteli doseči večji red, a uspeh je obraten. Poglejmo si samo, kako se n. pr. kopajo v »Jovhovcah«. Mimogrede omenjeno je lega kraja prav nerodna za skupno kopanje. Tam vidiš otroke vsake starosti po večini brez kopalne obleke. Dečki in deklice veselo skačejo med dekleti in ženami, ki se vale v pesku. Tam je zopet truma fantov, ki gledajo samo nato, kako bi dekletom nagajali na suhem in v vodi. Silno nedostojno je, da imajo še celo fanti prav slabo kopalno obleko. In vse to: fantki, deklice, fantje, dekleta, mladi mošje in žene, vse mlado in staro, vse se ti meša po novem »modernem« kopalnišću v Jovhovcah. In na ostalih določenih krajih je isto. Če pa se greš okopat na poljubno mesto, te že zaloti čuvaj, ki mesto, da bi čuval vinograde in polja, čuva Vipavo in išče kopajoče se, da jih žene na občinski urad, kjer morajo plačati globo. Če hočejo gg. na ta način služiti denar, naj izberejo primeren kraj, ga ograde in napravijo primerno kabino in drugo. Seveda s primerno vstopnino. Morajo pa bi kaj neslo!

Na Vitovljah!

Pri M. B. na Vitovljah bo že v nedeljo dne 14. t. m. sv. maša ob 6. uri zjutraj; zvečer ob 7. uri bo pa blagoslov. Na praznik Vnebovzetja bodo pa tri sv. maše in bodo romarjem tudi trije spovedniki na razpolago, tako da bo lahko vsakdo prejel sv. zakramente. Tudi v telesnem oziru bo preskrbljeno!

Komen.

Dne 14. in 15. t. m. namerava »Marijin vrtec« imeti misijonsko prireditev s sledečim sporedom: 1. Pesem sužnjev, ital. deklamacija; 2. »Kdo ve, kako naš Ivan« ... petje; 3. »Naprednjak v Kongu«, misijonska igra v dveh dejanjih; 4. »Moriska zvezda«, ital. petje; 5. »Veseli letni časi«, skupni zbor; 6. »Mi smo lovci«, petje; 7. »Indijski siroti«, dramatska igra v treh dejanjih. Pričetek prireditve, ki se bo vršila v župnijskih prostorih, oba dne ob 4. uri popoldne. Pridite!

Breginj.

Že dolgo časa ni bilo v priljubljenem našem glasilu nobenega poročila iz naše prijazne vasi. Dne 5. avg. smo zelo slovesno praznovali zaobljubljeni praznik Marije Device Snežnice. Iz župne cerkve sv. Nikolaja smo šli v veličastni procesiji v podružno cerkev Marije Device Snežnice, ki kraljuje na bližnjem gričku »na Kladiji«. Cerkev ni govoril je imel g. prof. Filip Terčelj, in sicer na predvečer, 4. avg., in na praznik 5. avgusta. Njegove besede so prišle res od srca, bile so polne vzvišenih naukov in slavošpevov v čast Mariji Device Snežnici in zato so tudi segale globoko do srca. Marsiktero oko so zalile solze veselja in pokore. Isti dan smo imeli v dvorani našega izobraževalnega društva »Čolnič« prelepo, dasi priprosto proslavo sv. bratov Cirila in Metoda s petjem, z dvema deklamacijama, s predavanjem o jubileju sv. Cirila in z lepim nagovorom g. prof. Terčelja. Popoldne je bil pa slovesni shod »Mar. vrta«, deklishe in ženske Marijine družbe. G. prof. Terčelj je imel sklepni govor, v katerem je krasno razlagal namen in pomen Marijine družbe. Pri tem shodu je bilo sprejetih 6 novih članic v deklishe in 8 v žensko Marijino družbo. Dne 15. avgusta bomo zopet imeli navadno procesijo v cerkev Marije Device Snežnice, blagosloavljanje rož, slovesno sv. mašo in popolen odpustek pod navadnimi pogoji. Slovesnost začne ob 9 in pol zjutraj. — Isti dan ob 3. uri pop. bomo slovesno blagoslovili naš novi veliki zvon. Vabljeni ste, da nas pridete ta dan v velikem številu obiskat od blizu in daleč.

Lom.

Nesreča nikoli ne počiva. Dne 3. t. m. je mlatilnica za žito raztrgala roko Bavdaž Mar., materi ugledne Kamnerjeve družine. Roka je bila tako raztrgana, da so jo v goriški bolnišnici odrezali malo pod komolcem. Člani našega prosvetnega društva sočustvujemo z njo in celo družino, ker je mati treh vnetih društvenih delavcev in se je zato gotovo tudi ona po svoje dosti trudila za društvo. Iz srca ji želimo, da bi kmalu ozdravila in prenesla težki udarec. — V Franciji je umrl Krivec Matija. Domači so dobili potom županstva sporočilo, da je menda padel v morje že meseca februarja t. l. Ko je odhajal pred tremi leti, je rekel, da ne bo več prišel domov. In res: Ostal si tam daleč od svojih domačih, od svojih prijateljev, katerih si si znal s svojo šegavostjo in veselostjo obilo pridobiti, daleč od svoje domače zemlje, ki Te ne bo krila. Znal si živeti na društvenem odru veselo življenje, da si zabaval druge, čeravno si pri tem sam trpel. Prejmi od Tvojih sočlanov zadnji pozdrav in tuja zemlja naj Ti bo lahka, lahka...

Velika izbira prenosljivih gramofonov, plošč, izel itd. — Velika zaloga fotografskih šip in papirja za fotografije: fotografski aparati itd. Tvrdka E. Vokulat & Co. Gorica, Corso Vitt. Em. III. št. 7. — Tel. 3—47.

Naznanilo.

Šebreljska štedilna posojilnica
bode imela svoj

občni zbor

v nedeljo dne 14. avgusta 1927, ob 3. uri popoldne v uradni sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva;
2. Odobritev bilance za leto 1927;
3. Slučajnosti.

Za odbor:
REJEC ANTON.

Lloyd Sabaud.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

»Conte Biancamano« 23. 8. 1927.
»Conte Rosso« 9. 9. 1927.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Conte Verde« 25. 8. 1927.
»Tomaso di Savoia« 13. 9. 1927.
»Principessa Giovanna« 29. 9. 1927.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Re d'Italia« 27. 9. 1927.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke za stopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

**ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE
ROBERT BERKA**

Gorica, sedaj Corso Verdi 36.

Laboratorij otvoren že leta 1918.
Sprejema od 9. do 12. in od 2. do 6.,
ob nedeljah in praznikih od 9.—12.

**Zdravnik
za zobe in usta
Dr. LOJZ KRAIGHER**

sprejema
v GORICI!
Piazza della Vittoria št. 20

PLJUČNE BOLEZNI**Dott. Cerretti**

Radiologični kabinet je odprt:
v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni)
v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredo in petkih ob pop. urah).

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

PODRUŽNICA**Ljubljanske kreditne banke v Gorici**

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavica

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 50.000.000

Din. 10.000.000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaška Slatina.

Vloge na knjižice po 4½ %.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Kaymann, vrhovno vrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

Telefon št. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček. 10.533

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Stanje vložnega
denarja nad 260
milijonov dinarjev

LJUBLJANA

PRESERNOVA ULICA

Stanje vložnega
denarja nad 1040
milijonov kron - -

sprejema vloge na hranilne knjižnice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odločitvi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilniškega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Uprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je tu popolnoma VAREN.

